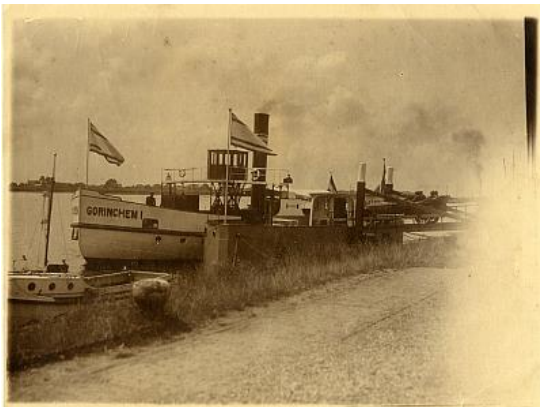

Pontje van de maand november 2020

Gorinchem

De veerpont van Gorinchem is al erg oud. Al bijna 700 jaar. Eigenlijk moeten we spreken van de veerponten (meervoud) van Gorinchem. Want er varen veren naar verschillende plaatsen. Wanneer het precies is begonnen is niet bekend, maar er is al een vermelding over een veerrecht uit 1329. En een paar jaar eerder was er al sprake van verdragen, in dit geval met de plaats Sleeuwijk aan de andere kant van de Boven-Merwede. Die afspraken gingen erover dat alleen diegene die het veerrecht had een veerpont mocht exploiteren; voor anderen was dat verboden.

Het veer naar Sleeuwijk was een belangrijk veer. Het lag in een doorgaande route. De belangrijke nationale weg van Amsterdam en Utrecht naar Breda en verder naar Brussel passeerde dit veer. Het was er druk. Zo druk, dat er in 1845 een nieuwe aanlegplaats moest worden aangelegd, net buiten de Waterpoort. Ook vandaag de dag kunnen we vertrekplaats van de veerponten daar nog terugvinden. Er ging (en gaat nog steeds) een veerpont naar Sleeuwijk en een veerpont naar Woudrichem. Wagens, en later auto's moesten zich door de smalle straten van de stad wringen. Het was op een gegeven moment zo druk en ook al omdat de wagens hoger werden, dat de waterpoort, die in 1642 was gebouwd werd gesloopt.

Even na de Tweede Wereldoorlog was het gedaan met de drukte. In 1961 werd een hoge brug in de autosnelweg A2 aangelegd, en vanaf dat moment was het gedaan met de veerpont naar Sleeuwijk. Alleen de particuliere veerpont van Gorinchem naar Woudrichem bleef nog bestaan.

Maar het tij keerde. Vond iedereen in de jaren '60 en '70 het beter dat die ouderwetse veerponten maar zouden verdwijnen, in de jaren '90 dacht men daar anders over. In 1994 kwam de kentering. De particuliere veerpont naar Woudrichem ging over in handen van de gemeente Gorinchem, en vanuit Gorinchem werd er weer een nieuwe veerpont naar Sleeuwijk in dienst gesteld. Ditmaal een fiets-/voetveer. Voor auto's was er geen noodzaak meer; zij konden immers over de brug rijden.

Eigenlijk was het maar een tijdelijke proef. Omdat de verkeersbrug in de A2 enkele weken werd afgesloten kwam er een pont naar Sleeuwijk. En die voldeed blijkbaar zo goed, dat deze is gebleven.

De veerboten van de maatschappij zijn inmiddels wel aangepast. In 2000 kwam de veerboot Gorinchem VIII in dienst die nu op de verbinding naar Woudrichem wordt ingezet. En in 2005, 2009 en 2012 kwamen respectievelijk de Gorinchem IX, Gorinchem X en Gorinchem XI in dienst. De IX wordt ingezet als watertaxi, en de X en de XI varen tegenwoordig op en neer op de relatie Gorinchem-Sleeuwijk en op Gorinchem-Werkendam-Hardinxveld.

Een aantal boten heeft nog een bijzonderheid. De gemeente is ook aangewezen als hulpdienst bij branden op de schepen die op de rivier varen. Zo werd de Gorinchem VI halverwege de jaren '90 uitgerust met brandblusapparatuur. En datzelfde gebeurde met de Gorinchem X die in 2009 in dienst kwam. Als er ergens brand uitbreekt dan wordt één van de andere reserveschepen ingezet als veerdienst en gaan de genoemde veerponten aan het werk om de brand te blussen.

De laatste jaren is de veerdienst van Gorinchem nog uitgebreid. In 2010 werd samengegaan met de veerdienst Aalst-Veen, die enkele kilometers ten zuiden van Gorinchem over de Afgedamde Maas vaart. En rond dezelfde tijd werd ook de veerdienst Brakel-Herwijnen aan de lijst toegevoegd. Bij beide veerdiensten is inmiddels ook een nieuwe veerpont in gebruik genomen, zodat we de veerdienst Riveer, zoals de veerdienst tegenwoordig heet, als een moderne veerdienst mogen bestempelen.

*De veerpont
Brakel-Herwijnen
(19 april 2010)*

*De veerpont
Aalst-Veen
(12 juni 2015)*